

รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับ

คณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่*

MODEL OF ENHANCING THE ANTI - CORRUPTION FOR THE SANGHA ADMINISTRATION IN CHIANG MAI

สรวิศ พรหมลี¹, อุเทน ลาพิงค์², พระวีรวัฒน์ พรหมเมือง³, จริญญาศักดิ์ แพง⁴ และ มงคลชัย สมศรี⁵

Sorawit Phromlee¹, Uten Larping², Phra Wiravat Phrommuang³, Charoonsak Phaeng⁴

and Mongkonchai Somsri⁵

¹⁻⁵มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻⁵Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding Author's Email: sorawit456.789bank191@gmail.com

Received 2 April 2025; Revised 10 September 2025; Accepted 12 September 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ 3. เพื่อประเมินรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ 1. ผู้บริหารระดับเจ้าอาวาสคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 รูป 2. นักวิชาการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน 3. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

Citation

* สรวิศ พรหมลี, อุเทน ลาพิงค์, พระวีรวัฒน์ พรหมเมือง, จริญญาศักดิ์ แพง และ มงคลชัย สมศรี. (2568). รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 5(3), 1-12.

Sorawit Phromlee, Uten Larping, Phra Wiravat Phrommuang, Charoonsak Phaeng and Mongkonchai Somsri. (2568). Model of enhancing the anti - corruption for the Sangha Administration in Chiang Mai. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University, 5(3), 1-12.

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

เชียงใหม่ 1 คน 4. นักวิชาการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 คน และ 5. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบกระบวนการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชัน กระตุ้นความสนใจในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการให้การศึกษาอบรมบ่มสร้างนิสัย ให้ความรู้ควบคู่กับการพัฒนาทักษะด้านปัญญา ประกอบกับมีองค์กรทางสังคมอื่น ๆ ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนิสัยความซื่อสัตย์สุจริตการสร้างหลักสูตรเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักและมีพฤติกรรมไม่คอร์รัปชัน โดยการเน้นหลักคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ ผนวกลงในการเรียนการสอน มีให้เห็นเป็นรูปธรรมแล้ว คือ หลักสูตรการเรียนการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร “โตไปไม่โกง” เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สามารถแยกแยะถูก-ผิด ดี-ชั่ว ครอบคลุมความดี 5 ประการ ที่ช่วยสร้างชาติและต่อต้านการทุจริต 1) ความซื่อสัตย์สุจริต 2) การมีจิตสาธารณะ 3) ความเป็นธรรมทางสังคม 4) กระทำอย่างรับผิดชอบ 5) เป็นอยู่อย่างพอเพียง

คำสำคัญ: รูปแบบการเสริมสร้าง, ทุจริตคอร์รัปชัน, คณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่

Abstract

This research was aimed at 1. To study and analyze the model for strengthening corruption prevention for the Sangha. Chiang Mai Provinc 2. To develop a model for strengthening corruption prevention for the Sangha. Chiang Mai Province 3 . To evaluate the model for strengthening corruption prevention for the Sangha. Chiang Mai Province By studying from related documents and data collection from indepth interviews The target group studied is 1 . 3 executives at the abbot level of the Sangha in Chiang Mai Province 2. Academician from the Chiang Mai Provincial Cultural Office, 1 person 3. Chiang Mai Provincial Buddhism Office, 1 person 4. 2 academics from the Chiang Mai Provincial Anti-Corruption Office 5 . Executives of Chiang Mai Sangha University,

2 people The instrument used to collect data was a structured interview. Data analysis used descriptive content analysis.

The results of the study were as follows: Process model for strengthening corruption prevention Stimulate interest in the issue of honesty and integrity. The educational institution is the institution responsible for providing education. Training and building habits Providing knowledge along with developing intellectual skills In addition, there are other social organizations. Serves to promote and support the creation of honesty and honesty habits, creating a curriculum to instill in students awareness and non-corruption behavior. By emphasizing various moral and ethical principles. Integration in teaching and learning I have seen it concretely. Is course of study Teach the philosophy of sufficiency economy and teaching and learning arrangements of the curriculum "Grow up and don't cheat." Emphasis is placed on the students. To be able to distinguish right-wrong, good-bad, covering the 5 virtues. That help build the nation and combat corruption: 1) honesty, integrity, 2) public consciousness, 3) social fairness, 4) acting responsibly, 5) living in sufficiency.

Keywords: strengthening pattern, corruption, Chiang Mai Province Sangha

บทนำ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยโดยเฉพาะ ประเด็น “คอร์รัปชัน” หรือ “การฉ้อราษฎร์บังหลวง” ถูกนำมาเป็นข้อถกเถียงนับแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน แม้ในประวัติศาสตร์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมาการคอร์รัปชัน ถูกนำมาเป็นประเด็นอ้างในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประวัติศาสตร์ไทย หากมองย้อนกลับไปในประเทศของกลุ่มที่ปลอดจากการทุจริต หรือมีการคอร์รัปชัน น้อยที่สุด อาทิ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ สิงคโปร์ ซึ่งประเทศเหล่านี้มีแนวดำเนินนโยบายด้วยรัฐสวัสดิการมีคุณภาพในการดำเนินชีวิต มีความเข้มข้นในการบังคับใช้ทางกฎหมาย รวมไปถึงมีกฎหมายที่จะป้องกันและแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชันไว้อย่างเป็นระบบ อาจเรียกว่า “จริยธรรมของผู้ปกครอง” หรือ “ธรรมาภิบาล” โดยเฉพาะข้อหนึ่งในธรรมาภิบาล คือเรื่อง “ความโปร่งใส ตรวจสอบได้” เป็นกรอบ

ในการบริหารองค์กร หรือราชการแผ่นดิน เมื่อมองย้อนกลับมายังประเทศไทย ถูกจัดอยู่ในอันดับ 76 ของโลก (จาก 168 ประเทศ) และเป็น อันดับ 3 ของอาเซียน จึงอาจวิเคราะห์ได้ว่า ปัญหาการ “คอร์รัปชัน” ยังเป็นปัญหาหลักในสังคมไทยที่ต้อง ได้รับการแก้ไข (พิเชฐ ทังโต, 2559)

สำหรับประเทศไทยสภาพปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันนั้นหนักหน่วงรุนแรงขึ้นทุกวัน โดยจาก การสำรวจของ Global Corruption Barometer 2013 พบว่า นักลงทุนจากต่างประเทศกังวลกับ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยมากที่สุดโดยขณะที่คนไทยหนึ่งในหกคนยอมรับว่าเคย จ่ายสินบน ขณะเดียวกันการคอร์รัปชันก็ส่งผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยโดยมีการคาดการณ์ ว่าการทุจริต คอร์รัปชันสร้างความเสียหายให้กับประเทศราวหนึ่งแสนล้านบาทต่อปีและยังเป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้ประเทศสูญเสียการลงทุนจากต่างประเทศราวหกล้านบาทในช่วงปี 2550-2555 (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, 2556)

จึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องระดมสรรพกำลังมาช่วยกัน โดยเฉพาะ การเสริมสร้างรูปแบบการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าในการจัดการทุจริตคอร์รัปชัน จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาส่งเสริมกลุ่มคณะสงฆ์ ให้ได้รับการอบรมเพาะบ่มคุณธรรม จริยธรรมรวมถึงการให้ ความรู้ที่เป็นประโยชน์อันเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีคุณภาพ ประพฤติตนดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักตลอดจนมีความพร้อมที่จะดูแลรับผิดชอบตนเอง ชุมชนและสังคมโดยไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชันและการประพฤตินิষอบในทุกรูปแบบอัน เป็นการวางรากฐานเกี่ยวกับความถูกต้องและความเป็นธรรมที่จะส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่าง เป็นรูปธรรมและมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ธีรภัทร์ ลอยวิรัตน์ และ ปรียานุช วัฒนกุล, 2563)

จากเหตุผลดังกล่าวมาผู้วิจัยเห็นว่า รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะคณะสงฆ์ถือว่าเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่พระสงฆ์มีบทบาทด้านการให้ความรู้และพัฒนาจิตใจแก่คนในชุมชน ในการปลูกฝังการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้อยู่ร่วมกันเกื้อกูลกันในชุมชน พระสงฆ์มีบทบาทด้านการช่วยพัฒนาชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งนี้พระสงฆ์ยังมีบทบาทในด้านการช่วยบรรเทาปัญหาและมีส่วนช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตใจของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ถือเป็นงานสังคมสงเคราะห์ที่พระสงฆ์จะทำได้

โดยตรง ถือเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเน้นการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชน ล้วนแล้วพระสงฆ์ต่างมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมในการเผยแผ่หลักธรรมทางศาสนา และผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร จึงได้ทำวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อประเมินรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดของการวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารระดับเจ้าอาวาสปกครองคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ 3 รูป
2. นักวิชาการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ 1 คน
3. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ 1 คน
4. นักวิชาการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัดเชียงใหม่ 2 คน
5. อาจารย์มหาวิทยาลัยสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ 2 คน

กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 9 รูป คน โดยเลือกเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือแบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยคณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัยและการนิยามศัพท์ปฏิบัติการ ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ แล้วร่างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมและสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นการเก็บข้อมูลโดยจากกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่เกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติไว้ดังนี้

1. มีหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแนบเอกสารที่เป็นเครื่องมือสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างไปยังกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เตรียมตัวและกำหนดเวลาในการให้สัมภาษณ์

2. คณะผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ทำการถอดเทปบันทึกเสียง แล้วนำมาวิเคราะห์ ประมวลผล ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในกรณีที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยได้เก็บเพิ่มเติมในภายหลังจากกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษาเอกสาร งานวิจัย รายงาน การวิจัย หนังสือวิชาการ บทความวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ ตำรา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งการค้นคว้าจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารระดับเจ้าอาวาส ปกครองคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ นักวิชาการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่ นักวิชาการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัดเชียงใหม่ และอาจารย์มหาวิทยาลัยสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ด้านการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามความเป็นจริงซึ่งเป็นการวิเคราะห์ออกมาในเชิงพรรณนา และได้จัดหมวดหมู่ในประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การสร้างรูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการป้องกันทุจริตนั้นมีความสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ผ่านการอบรมและการศึกษาในหลักสูตรที่เน้นการสร้างนิสัยและทักษะในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์และตระหนักถึงความถูกต้อง นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายของกิจกรรมการเสริมสร้างการต่อต้านทุจริตนั้นยังต้องการองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น การมีส่วนร่วมร่วมกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชน ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้เกิดการปฏิบัติที่รับผิดชอบและสามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ การเผยแพร่ค่านิยมสุจริตและการต่อต้านคอร์รัปชันในชุมชนจึงเป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและกระตุ้นให้เกิดการมีจิตสาธารณะในกลุ่มคณะสงฆ์และสมาชิกเครือข่ายต่อไป

2. การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การสื่อสารภายในองค์กรและการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคณะสงฆ์ โดยการนำ

หลักธรรมสุจริตมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเทศน์มหาชาติโดยเน้นการบรรยายหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของพระสงฆ์ นอกจากนี้ยังมีการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบการเรียนรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมภายในองค์กร โดยผู้บริหารระดับเจ้าอาวาสและหน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำข้อคิดจากหลักธรรมมาพัฒนาให้เกิดการกระตือรือร้น มีวินัย และความรักในการทำงานมากขึ้น การเรียนรู้หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับค้นหาช่วยลดช่องว่างที่อาจนำไปสู่การทุจริตทำให้คณะสงฆ์สามารถตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่พบว่า การประเมินในด้านต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านบริบทที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.28 ซึ่งกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ขณะที่ในด้านปัจจัยนำเข้ามีค่าเฉลี่ยที่ 3.88 โดยวิทยากรที่เปิดโอกาสให้ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้รับคะแนนสูงสุดที่ 4.02 ส่วนในด้านกระบวนการ การแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้รับคะแนนสูงสุดที่ 4.18 และด้านผลผลิต การพัฒนาทักษะการวางแผนงานและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบได้รับคะแนนสูงสุดที่ 4.46 โดยรวมแล้วการประเมินรูปแบบกิจกรรมแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพและผลลัพธ์ที่ดีในการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ โดยสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในกระบวนการป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ ข้อ 1 วิเคราะห์รูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า มีข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันการศึกษาและองค์กรทางสังคมในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะการกระตุ้นความสนใจในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต ผ่านการให้การศึกษาและอบรม การพัฒนาทักษะด้านปัญญาและการสร้างนิสัยที่ดี (สมชาย และ วรวุฒิ, 2562) หลักสูตรการเรียนการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา เช่น ระดับประถมศึกษา ตอดันและมัธยมศึกษา โดยเน้นการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ในเรื่องความพอเพียงในระดับต่าง ๆ เป็นการเสริมสร้างสำนึกในการต่อต้านทุจริตผ่านการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นคุณธรรม จาก

ผลการวิจัยของ (วรุฒิ มุลตรีอุตร์, 2561) พบว่าเครือข่ายการต่อต้านทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความโปร่งใส โดยกระบวนการ 7 ขั้นตอน เช่น การสร้างความตระหนักรู้และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในเรื่องของความซื่อสัตย์ (จิราภรณ์ แก้วมณี, 2564) การเสริมสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อต้านการทุจริตอย่างยั่งยืน ซึ่งสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการสร้างสังคมที่มีคุณธรรม การสร้างตัวอย่างที่ดีและการสนับสนุนการร้องเรียนผ่านระบบต่าง ๆ เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงในระบบการป้องกันทุจริต, ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยให้เกิดผลสำเร็จในการสร้างสังคมที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันอย่างยั่งยืน

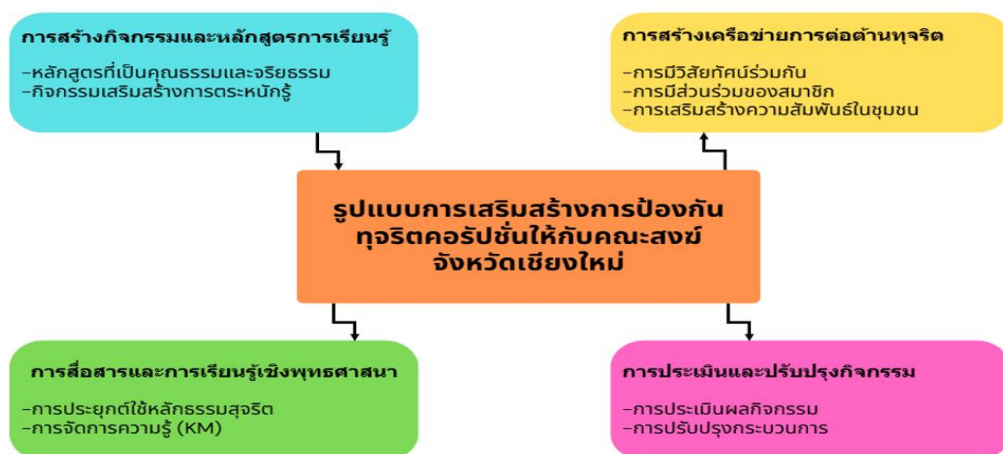
วัตถุประสงค์ ข้อ 2 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีการบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต โดยการนำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเข้ามาสู่การศึกษาขององค์กรทางพระพุทธศาสนาและสถาบันการศึกษาในทุกระดับ เช่น โรงเรียนพระปริยัติธรรมและมหาวิทยาลัยสงฆ์ (สมชาย, 2563) กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างคุณธรรมให้กับพระสงฆ์ ยังได้สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาและอบรมแก่ผู้บริหารระดับเจ้าอาวาสและพระสงฆ์อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตนั้น ได้เน้นการประยุกต์ใช้หลักธรรมและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ากับการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการเตรียมทักษะที่จำเป็นให้แก่พระสงฆ์ในการดำรงชีวิตในโลกที่เปลี่ยนแปลง (วรุฒิ, 2561) ทักษะที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการคิด การทำงาน และการใช้ชีวิต ซึ่งช่วยเตรียมความพร้อมให้แก่พระสงฆ์ในการจัดการกับความท้าทายต่าง ๆ การขับเคลื่อนโครงการ "หมู่บ้านรักษาศีล 5" ได้รับการสนับสนุนจากคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่และหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการใช้แนวคิด PDCA (Plan, Do, Check, Action) ในการพัฒนาและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ (จิราภรณ์ แก้วมณี, 2564) การเสริมสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การสร้างเครือข่ายและการร่วมมือกันในระดับชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินโครงการนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ ข้อ 3 ประเมินรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์ จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยเรื่องการประเมินรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริต

คอร์ปชั่นให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ โดยการใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) พบว่า ผลการประเมินกิจกรรมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.01 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริบท (4.28) รองลงมาคือด้านผลผลิต (4.05) ส่วนด้านปัจจัยและกระบวนการมีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันที่ 3.88 และ 3.83 ตามลำดับ (สมชาย ชูเมือง, 2563) การประเมินนี้สะท้อนให้เห็นว่า กิจกรรมที่ดำเนินการมีความสำเร็จในการเสริมสร้างการป้องกันทุจริต โดยสามารถปลูกฝังค่านิยมสุจริตและการต่อต้านคอร์ปชั่นให้กับคณะสงฆ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาของ (อนุชา พละกุล, 2561) สนับสนุนผลการวิจัยนี้โดยระบุว่า ปัจจัยที่สำคัญในการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตในคณะสงฆ์ คือ การมีผู้นำที่ได้รับการยอมรับทั้งในทางศาสนาและสังคม ซึ่งต้องได้รับการอบรมหลักสูตรการต่อต้านทุจริตจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อที่จะสามารถนำเสนอแนวทางการต่อต้านทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ. นอกจากนี้ ยังพบว่า การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์และชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ที่มุ่งหวังผลในการป้องกันและควบคุมทุจริต (จิราภรณ์ แก้วฉวี, 2564) ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการและการเผยแพร่ค่านิยมสุจริตสู่ชุมชน ซึ่งเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมความเป็นพลเมืองที่มีจิตสาธารณะ และสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือเพื่อปลูกฝังค่านิยมการต่อต้านคอร์ปชั่นในระดับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วร วุฒิ มุลตรีอุตร, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ พัฒนารูปแบบ และประเมินรูปแบบการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า การเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันในคณะสงฆ์มีความสำคัญในการกระตุ้นให้คณะสงฆ์และประชาชนตระหนักถึงการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาที่ส่งเสริมความซื่อสัตย์และความเป็นธรรม รวมถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นการปลูกฝังค่านิยมสุจริต รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมุ่งเน้นหลักธรรมจากพระพุทธศาสนา เช่น ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะความถูกต้องและผิดได้ ผลการประเมินพบว่า การเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันในคณะสงฆ์สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในสังคมและช่วยลดปัญหาการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว โดยต้องอาศัยการร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อให้เกิดผลยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

- ควรจะมีการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเสริมสร้างการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันให้กับคณะสงฆ์
- ควรส่งเสริมรูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริตด้วยการส่งเสริมนโยบายการจัดกิจกรรมอบรมเป็นแผนงานประจำปี
- ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริตระหว่างสถาบันการศึกษา และองค์กรทางพุทธศาสนา
- มีกิจกรรมสม่ำเสมอและมากพอที่จะทำให้สมาชิกได้ทำงานร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่ต้องแน่ใจว่าทำได้ และกระจายงานได้ทั่วถึงควรเลือกกิจกรรมที่ง่ายและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จอย่าทำกิจกรรมที่ยากโดยเฉพาะครั้งแรกๆ เพราะถ้าทำไม่สำเร็จอาจทำให้เครือข่ายที่เริ่มก่อตั้งเกิดการแตกสลายได้
- สนับสนุนให้สมาชิกได้พัฒนางานอย่างเต็มกำลังตามศักยภาพและความชำนาญที่มีอยู่ โดยร่วมกันตั้งเป้าหมายในการพัฒนางานให้กับสมาชิกแต่ละกลุ่ม ส่งผลให้สมาชิกแต่ละกลุ่มมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เป็นพื้นฐานในการสร้างความหลากหลายและเข้มแข็งให้กับเครือข่าย

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ แก้วมณี. (2564). การเสริมสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อต้านการทุจริตอย่างยั่งยืน. *วารสารวิจัยและพัฒนาราชภัฏบุรีรัมย์*, 16(1), 3-14.
- ธีรภัทร์ ลอยวิรัตน์ และ ปรียานุช วัฒนกุล. (2563). แนวทางการเสริมสร้างบทบาทคณะสงฆ์ในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในจังหวัดเชียงใหม่. ใน *รายงานวิจัย*, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิเชฐ ทังโต. (2559). พุทธธรรมกับการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย. *วารสารจันทร์เกษมสาร*, 22(43).
- วรุฒิ มุลตรีอุตร์. (2561). การเสริมสร้างเครือข่ายการต่อต้านการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(2), 23-34.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2556). *สถานการณ์และแนวทางแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
- สมชาย ชูเมือง. (2563). การเสริมสร้างเครือข่ายการต่อต้านการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาญจนบุรี. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 5(2), 194-206.
- อนุชา พละกุล. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างความร่วมมือและการควบคุมคอร์รัปชันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี. *วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์*, 4(1), 33-44.